REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 230. Brașov, Duminecă 17 (30) Octomvrie 1904.

Nervositate internațională.

Cine a putut vre-odată prevedé efectul nimicitor ce-l póte avé schimbarea, care cade fără de veste pe-o grămadă de materii esplosibile? Incidentul anglo-rusesc, ce s'a ivit peste nópte prin aceea, că flota ruséscă baltică a bombardat nisce vase nevinovate ale unor pescari aprópe de țĕrmul englezesc în Marea nordică, în presupunere, că ar fi torpilóre japonese, a făcut ca Europa, ba lumea întrégă sĕ recunóscă cu grózá, cât de mare e pericolul sĕ se aprindă deodată un rĕsboiŭ universal cum nu s'a mai vĕdut, și a cărui consecențe ar fi cu totul necalculabile, dintr'un lucru în sine mic și neînsemnat cum este acest incident, care, ori-cum s'ar fi petrecut, tot numai dintr'o temere neîntemeiată și din neînțelegere a putut sĕ isvorésca.

S'a mai resimțit în urma evenimentului amintit, că nervositatea cea mare, ce a cuprins flota rusésca comandată de admiralul Rosdeștvenski și destinată a veni în ajutorul escadrei împresurate dela Port-Arthur, din causa scirilor, că Japonesii o pândesc și că au pregătit atentate asupra ei în drumul cel lung, pe care-l va face până în Oceanul pacific, se găsesce pretutindenea ca o bólă a timpului, care se distinge în istoria lumei prin rĕsbóie atât de crude și sângeróse ca cel din Manciuria și prin nesfîrșitele și neomenósele înarmări, cari ruinéză bunăstarea și fericirea popórelor

Până în momentul când scriem, n'avem încă scire, décă s'a aplanat incidentul din cestiune și décă s'a delăturat pericolul, ce de-odată s'a născut prin faptul, că Englitera a cerut de la Rusia satisfacțiune deplină într'o mĕsură, la care guvernul rusesc nu s'a fost așteptat, mai ales după ce însuși Țarul prin scrisórea sa și-a esprimat adânca sa părere de rĕu asupra tristului incident care a causat mórtea mai multor marinari și pescari englesi.

Englesii au cerut de la Ruși sĕ facă scuse, sĕ despăgubéscă familiile celor nenorociți, și sĕ ia mĕsuri sĕ nu mai fie molestate corăbii engleze nevinovate, ce se vor întâlni în drum cu flota baltică. Dér au mai cerut ca guvernul rusesc sĕ pedepséscă pe oficerii, cari pórtă vina că s'a întâmplat acea nenorocire, așadér în primul rĕnd pe admiralul-comandant rus.

Condițiunea acésta din urmă li-se pare Rușilor neacceptabilă, find-că ar fi umilitóre pentru o împĕrăție ca a lor și pentru Țarul lor. Ambasadorul rusesc din Washington sĕ fi declarat, că o astfel de pretensiune n'are precedent și că Rusia nici într'un cas nu póte sĕ dea dreptul vr'unei puteri streine de a se amesteca în dreptul suveran intern al Rusiei de a judeca pe supușii sĕi.

Se pare înse, că Englesii, cu tótă flegma ce-i caracteriséză de ordinar, vor sĕ persiste în casul de față în împlinirea tuturor cererilor, ce le-au ridicat din partea-le pentru aplanarea conflictului. Așa cel puțin susține pressa engleză, care conjură pe Ruși sĕ nu trécă cu vederea, că în cele din urmă și pațiența englesă are un sfîrșit.

E natural, că în astfel de împrejurări s'au lățit în tótă lumea faimele cele mai sensaționale despre mersul negociărilor anglo-ruse pentru aplanarea incidentului maritim și despre iminentul pericol al isbucnirei unui rĕsboiŭ între Anglia și Rusia.

Décă Englesii nu vor primi ca suficiente declarările rusesci și vor împiedeca cu flota lor pe cea baltică rusescă de a-și continua drumul spre Oceanul pacific, atunci rĕsboiul ar fi inevitabil și cea dintâiŭ urmare a lui ar fi, că în basa alianței cu Rusia, acesteia ar trebui sĕ-i sară în ajutor Francia.

Ca semn până unde merge nervositatea timpului în care trăim, ne pot servi și pretinsele destăinuiri sensaționale, ce le face un diar mare englezesc, „Echo", care afirmă că Germania vrea sĕ încurce pe Englesi în rĕsboiu cu Rușii, ca apoi ea sĕ profite din acest conflict.

Germania, credem, se va feri a ațița focul, care ar puté sĕ atingă și sĕ ardă și coperișul ei; nu mai puțin se vor gândi și rĕsgândi și diplomații englesi și ruși până s'a-jungă la declararea de rĕsboiŭ. Nervositatea și neîncrederea însĕ esistă și la unii și la alții și ne temem, că, décă nu adi, mai târdiu aceste vor face ca vre-o schinteie într'o bună dimineță sĕ se prefacă în mare flacără.

Brașov, 16 (29) Octomvrie.

Dieta ungară a primit eri și în a treia cetire proiectul de lege despre provisoriul vamal cu Italia. După acésta ministrul de finanțe *Lukacs* a presentat proiectul de budget pe 1905, care față cu încassări în suma de *1,238,079,849 cor.* arată cheltueli în suma de *1,237,881,438 cor.* Ministrul Lukacs a arătat apoi într'un lung discurs, că deficitul în 1903 a fost de 43 milióne, din cari 22 milióne cad pe timpul de *ex-lex*. A mai spus, că budgetul presentat acum e strict real (!) și a rugat camera sĕ-l priméscă.

A urmat apoi desbaterea proiectului despre regularea rîului Raba, care se va continua și în ședința de adi.

Remaniarea cabinetului austriac.

Fóia oficială austriacă publică un autograf preaînalt, prin care miniștri *Böhm-Bawerk* și *Giovonelli* sunt demisionați la cererea propriè. Dr. *Kosel* e numit ministru de finanțe, contele *Buquoi* ministru de agricultură și Dr. Anton *Radna* (ceh) ministru fără portofoliu.

Alaltăeri diminéța ministrul-președinte *Koerber* a primit pe conducĕtorii germani *Bernreiter* și *Derschatta* cu cari a conferit timp de prese o óră. Impresia cu care s'au depărtat numiții conducĕtori germani este, că Germanii n'au causă de a-se nelinişti. Prin remanierea din cestiune situațiunea politică s'a limpedit, dér nu s'a făcut o schimbare de sistem. Deputății germani amintiți s'au mai convins, că — contrar svonurilor rĕspândite — *guvernul n'a ajuns încă la o înțelegere cu Cehii tineri* în cestiunea renunțării a-cestora la obstrucțiune.

O telegramă din Viena mai spune, că în conferența ce au avut'o cu Koerber cei doi conducĕtori germani, s'a lansat cestiunea numirei unui *ministru german* fără portofoliu, prin ceea-ce s'ar contrabalansa numirea ministrului ceh. *Koerber* a declarat, că n'are nimic contra unei astfel de numiri, doresce însĕ ca în privința acésta tóte partidele germane sĕ vină cu propunere concretă.

Despre acțiunea institutelor financiare ale naționalităților a ținut alaltăeri o conferență profesorul *Barabas* Endre în ședința societății economice maghiare (Magyar közgazdasági Társaság) din Budapesta. Conferențiarul arată, că la 1901, când după o activitate fatală de 3 decenii cassa de păstrare sĕcuiéscă din Odorheiul-sĕcuiesc (székelyegyleti első Takarékpénztár) a dat faliment, în acel comitat 8000 familii sĕcuesci erau amenințate cu ruină. In lipsa lor cea mare cele dintâiŭ bănci, cari și-au oferit ajutorul, au fost băncile săsesci și românesci. Pe teritoriul acestui comitat în perioda 1890—1901 opt bănci de ale naționalităților au plasat 2,110,000 coróne intabulate pe moșii mici și mijlocii maghiare. Din aceste date este evident pericolul ce amenință proprietatea maghiară din partea băncilor naționalităților — dice d-l Barabás.

Tot în ședința acésta a luat cuvêntul d-l *Sebestyén* Ede făcênd istoricul băncilor române, începĕnd cu anul 1872, data înființărei primei bănci române. Numĕrul total al băncilor române trece peste 100, și deși fondurile, ce le au la disposiție, nu întrec suma de 70—75 milióne, ele totuși realiséză afaceri mari cu deosebire în Sĕcuime. Sebestyén relevéză cu deosebire banca din *Sĕliște* (Și asta face daraveri în Sĕcuime? — Tr.), care s'a înființat la 1884 cu un capital de 26,000 cor., ér acum acțiile ei în valóre nominală de 200 cor. se plătesc cu 700 coróne și aduc 16% dividendă. Cursul acțiunilor băncilor române s'a urcat cu 20—80%, urcarea acésta se referă însĕ mai mult la băncile ardelene, pe când cele din „téra mamă" nu pot arăta un progres așa mare.

E și acesta un mijloc de ațițare contra băncilor nóstre!

Cestiunea Românilor Macedoneni în Sf. Sinod al României.

O mare parte din ședința de Mercuri a sf. Sinod a fost ocupată cu cestiunea *rĕspunsului Patriarchului* la scrisórea pe care i-a trimis-o Sinodul.

După cum se scie, Patriarchul Ioachim III în urma visitei în Macedonia a Mitropolitului Ghenadie, a trimes Sinodului o scrisóre de protestare, la care Sinodul a rĕspuns, că Mitropolitul a făcut visita din propria sa inițiativă, că nu l'a trimes nici guvernul, nici Sinodul, și mai avênd și o situație privilegiată, nu póte sĕ fie pedepsit.

In același timp sf. Sinod a observat Patriarchului, că ar fi bine *sĕ lase pe aromâni sĕ se róge în limba lor.*

La acéstă scrisóre Patriarchul a rĕspuns sf. Sinod, că a luat cunoscință de cuprinsul scrisorii pe care i-a trimis-o și că ar fi vrut ca fostul Mitropolit Ghenadie sĕ fie pedepsit pentru-că a venit în Macedonia, fără consimțĕmêntul Sinodului séu al Guvernului, și astfel a călcat canónele.

Vorbind de observația făcută de sf. Sinod de a-se lăsa aromânii sĕ se róge în limba aromână, *Patriarchul a rĕspuns, că nu este trĕba Sinodului român de a-se amesteca în trebile pe cari numai el, Patriarchul, este stăpân și că el lucréză așa cum îi dicteză interesele bisericei.*

După cetirea rĕspunsului Patriarchului, a luat cuvêntul d-l D. *Sturdza*, prim ministru și ministru ad interim al ministerului instrucțiunii publice, care a arătat sf. Sinod, că luptele cari se pórtă astădi în Macedonia între naționalități nu sunt bisericesci, *ci pur politice* (?!), *și de aceea ar fi bine, ca biserica sĕ nu se amestece în aceste lupte pe cari guvernul român speră sĕ le ducă el singur la bun sfîrșit.*

D. Sturdza a arătat apoi, că cererile aromânilor sunt sprijinite la Pórtă de către tóte puterile, așa *că Patriarchul în cele din urmă va fi nevoit sĕ cedeze.*

Amestecul ómenilor bisericei — continuă d-l Sturdza — în loc sĕ resolve cestiunea în mod fericit, o încurcă mai rĕu, probă acțiunea fostului mitropolit Ghenadie.

După acésta Sinodul a luat hotărîrea de a-și trimite un avertisment (!) fostului mitropolit Ghenadie, de a nu se mai amesteca în afaceri, cari nu-l privesc, de a sta la un loc și mai cu sémă de a nu se mai duce prin Macedonia.

Cu acéste s'a terminat ședința. Sinodul se va întruni din nou Luni în 31 Oct. st. n.

Conflictul anglo-rus.

Conform scirilor mai noue, conflictul dintre Anglia și Rusia *s'a înăsprit.* Esplicarea ce o dă incidentului din marea de nord admiralul flotei rusesci, nu e pe gustul diplomației engleze și e considerată la Londra mai mult ca un subterfugiu, decât ca o lămurire obiectivă.

Amiralul *Rosdestvenski* afirmă anume că între bărcile engleze *s'au vĕdut torpilóre*, ba ofițerii de marină ruși spun, că flotila din cestiune era o întrégă escadră de torpilóre, — deci amiralul rus a lucrat după cea mai bună a sa sciință, când a ordonat bombardarea flotilei.

Etă ce spun telegramele cu data de *27 Octomvrie*:

Londra. După un comunicat primit la ministerul de esterne,—de la admiralul *Rosdestvenski* a sosit un raport asupra atacului contra flotilei de pescari. Raportul spune, că *intenționat* nu s'a descărcat nici-odată ghiulele asupra bărcilor de pescari. Décă vr'o ghiulea a nimerit vr'o barcă, acésta s'a întâmplat *din greșală.* In flotila de pescari erau doue *vapóre cu viteză repede*, cari sĕmĕnau cu *torpilóre*; acestea le-au observat ofițerii ruși. Amiralul a conclus, că ele *sunt vapóre japonese.* Amiralul négă hotărît, că un vas de rĕsboiŭ rus a rĕmas îndĕrĕt și că acesta n'a lansat luntrile de salvare. *Ofițerii lui n'au avut cunoscință, că una din bărci a fost nimerită de proiectile.* Amiralul își esprimă atât în numele sĕu, cât și în numele flotei regretele sale, că și o barcă de pescari a suferit pagube și că au cădut vic-

time și ómenĭ. In fine amiralul adauge, că vasele carĭ au fost bombardate, *erau vase de rěsboiŭ.*

Berlin. In cercurile normative de aicĭ se crede, că conflictul anglo-rus *s'a înăsprit* în mod periculos. *In Anglia s'au luat tóte mĕsurile pentru a-se opri flota rusă în calea ei.* Indată-ce se va fi întîmplat acésta, Anglia va lăsa Rusiei sĕ-șĭ construeze din o ast-fel de oprire *casus belli.* Anglia însĕ va ține sémă și de alianța ruso-francesă.

Londra. *„Daily Mail“* anunță: Situațiunea e estrem de gravă. Națiunea englesă se află *în ajunul rěsboiului.* Crisa și-a ajuns culmea prin aceea, că *guvernul rusesc nu vré sĕ pedepséscă pe ofițerul vinovat și sĕ dea garanții pentru viitor.* Guvernul rusesc ar fi gata, ce e drept, sĕ céră scuse și sĕ dea despăgubirĭ, însĕ partidul rěsboiului din Petersburg nu vrea concesiunĭ. Anglia la rêndul ei e hotărîtă a nu ceda nimic și se ḑice, că pe ḑiua de Joi a pus termin de rěspuns. Décă rěspunsul nu va sosi nicĭ în decursul ḑilei, flota din canal va primi ordin *sĕ someze flota ruséscă a-se reîntórce,* ér décă amiralul rus n'ar urma somațiunei, amiralii englesĭ o vor sili sĕ se reîntórcă.

Aceste sunt scirile mai însĕmnate asupra conflictului.

Inafară de acésta se mai vestesce, că Anglia îșĭ mobiliséză reserva marinei de rěsboiŭ și-șĭ concentréză forțele ei puternice navale în jur de Gibraltar. Tóte vasele de rěsboiŭ englese din marea de nord, din Canal, Mediterană și Adriatica au fost ordonate la Gibraltar. Flota englesă din Fiume încă a primit ordin sĕ-șĭ ridice ancorele și sĕ se alăture grabnic la flotele, carĭ grăbesc spre Gibraltar.

*

Situația o caracteriséză nu se póte mai frapant diarul *„Star“*, care scrie următórele: „De 72 de óre o națiune mare este dată pradă agitațiunei celei mai grozave. Tóte lucrurile au un sfîrșit și răbdarea încă trebue sĕ aibă. Noi nu suntem ómenĭ cu caracter rěsboinic sĕu șovinist. Există însĕ infamii, carĭ trec peste orĭ-ce marginĭ, și ne temem, că contravenția negrăită a flotei baltice va fi echivalată cu prostituirea dreptății și umanității prin indiferentismul rusesc. *Umbra rěsboiului* planéză astăḑĭ de-asupra Londrei. Națiunea aștéptă cu nerăbdare resolvirea crisei, decât care de una mai mare nu-șĭ aduc aminte generațiunile actuale. Décă va isbucni rěsboiul, acesta nu va fi un rěsboiŭ între popóre, ci rěsboiul pentru dreptate și umanitate. Guvernul rusesc ne face fórte dificilă problema alegerii și când e vorba sĕ alegem între pace și rěsboiŭ ne este fórte greu sĕ alegem pacea. Décă Rusia nu va satisface repede postulatele nóstre, ne temem, că nicĭ un guvern nu va mai fi în stare a se eschiva de la împlinirea datoriei sale“.

*

Ḑiarului „N. Fr. Pr.“ i-se telegrafiéză din Londra, că ministrul-președinte engles *Balfour* va ține la 28 Octomvrie un discurs într'o adunare din *Southampton,* unde va declara oficios, fie că s'a aplanat conflictul, fie că Anglia a luat extrema hotărîre.

Situația este fórte seriósă, însĕ până acum nu s'a dat ultimatul. Pedeca aplanării grabnice este pretensiunea Angliei de a pedepsi pe culpabilĭ.

*

Corespondentul din Londra al ḑiarului *„Berliner Tageblatt“* a avut la 27 Octomvrie o convorbire cu representantul unei puterĭ din sudul Europei asupra situației provocate de conflictul anglorus. Diplomatul, ca și cei-lalțĭ colegĭ ai luĭ, e de părerea, că orĭ-cum ar fi rěspunsurile din *Vigo, este probabil, că conflictul se va aplana pe cale pacĭnică.* Acésta s'ar puté zădărnici numai în casul, décă Anglia ar avé pretensiunĭ, carĭ ar lovi în demnitatea Rusiei. Este însĕ speranță, că acésta nu se va întêmpla. Anglia trebue sĕ se convingă, că Rusia în casul unui rěsboiŭ n'are mult de pierdut, deóre-ce nu are comerciu transoceanic. *Un atac simultan asupra Rusiei din partea Japoniei și Angliei, ar avé ca urmare amestecul Franței, ceea-ce nu póte sĕ doréscă nicĭ Anglia, nicĭ Franța.*

Deputatul Făgărașului Coloman *Mikszath,* guvernamental din creștet până 'n tălpĭ, a sosit la 26 Octomvrie în Făgăraș, ca sĕ-șĭ țină darea de sémă înaintea alegĕtorilor. D-l *Mikszath* a vorbit multe de tóte; a spus că de multe bolĭ sufere țéra, carĭ sunt ușor de cunoscut, însĕ greu de vindecat. A atins apoi și o *cestiune de interes local* spunênd, că *regularea Oltului* e ca și fapt împlinit. Ḑiarelor maghiare din Budapesta li-se telegrafiéză, că între alegĕtorii românĭ a produs *óre-care disonanță* proiectul de lege al lui Berzeviczy și mulțĭ șĭ-au esprimat îngrijirile față de acest proiect. *Mikszath* însĕ a ținut sĕ-i liniștéscă (!) și a ḑis, — în ton fórte *moderat* — că „toțĭ trebue sĕ trăim în pace unii cu alții în țéra acésta și că nimenĭ n'are sĕ se supere, décă *arborul viețuitor îșĭ întinde ramurile sale și décă arborii mititei de lângă el rĕmân astfel în umbră*“...

Ce-șĭ vor fi gândit „alegĕtorii românĭ“ ai lui Mikszath auḑênd din gura poeticului deputat acéstă ciudată asĕmĕnare, nu scim. Scim însĕ și vedem, că șoviniștii au curagiul și îndrăsnéla de a debuta cu astfel de insanități pretutindenĭ unde cred și vĕd, că situația *locală* le permite acésta. Ar fi fost la loc credem, ca vr'unul din alegĕtorii românĭ ai lui Mikszath sĕ-i spună acestuia, că povestea lui cu arborele cel mare (Maghiarii) și arborii mititei (naționalitățile) nu e numai o absurditate în casul de față, ci o glumă de prost gust, orĭ cel mai puțin o apucătură retorică menită a zăpăci pe cei credulĭ și naivĭ.

Din dieta Bucovinei. In ședința de Marțĭ a dietei bucovinene s'au făcut mai multe propunerĭ și interpelații interesante. Intre altele propun deputații: Dr. *Lupu* desființarea școlei agronomice din Cernăuțĭ, Dr. A. *Onciul* clădirea unui palat al țĕrii, preliminându-se o sumă de 1 milion cor., dep. *Buburuzan,* pentru ca *sĕ se închidă crâșmele în comunele Cajvana și Botușana de cu Sâmbătă séra până Lunĭ diminéța* și în causa celor 71 lucrătorĭ din Cajvana dușĭ de samsarul Leo Bartfeld din Rădăuțĭ la România și înșelațĭ de tótă agoniséla lor.

Trecêndu-se la ordinea ḑile dep. Dr. *Volcinschi* motivéză propunerea sa, ca țéră sĕ acorde o pensie de onóre d-nei vĕduvei după baronul N. Mustața. Dep. evreu Dr. Straucher, motivéză propunerea sa, pentru crearea unei școle reale inferióre în Cernăuțĭ. Dep. rutean N. Wassilko motivéză propunerea sa pentru crearea unei școle medii la Vijnița, pentru populația rutenă și evreiéscă. Dep. Dr Straucher motivéză propunerea sa pentru promovarea industriei și meseriilor.

Urméză rapórtele diferitelor comisii.

In ședința de Mercurĭ séra a fost la ordinea ḑilei Raportul comisiei economice (raportor Dr. Lupu) asupra propunerei pentru *crearea unei băncĭ a țĕrii.*

O telegramă recentă anunță că în ședința presidenților partideler din dietă, ținută Joi, *au fost primite tóte punctele programului asocierii democratice și de către membrii minorității dietale,* după-ce democrații au făcut concesiunile cerute de minoritate. Unele din punctele acestui program au fost deja *unanim* primite în ședințele de Joi și de erĭ Vinerĭ.

In corpul al doilea al marilor proprietarĭ bucovinenĭ a fost ales în locul devenit vacant prin mórtea bar. Mustatza d-l Constantin cav. de *Popovicĭ* cu 76 voturĭ.

Procesul de pressă al „Tribunei“. La 26 și 27 Octomvrie s'a ținut la curtea cu jurațĭ din Oradea-mare pertractarea finală în procesele de pressă intentate ḑiarului „Tribuna“ din Arad pentru trei articole publicate în ḑiarul aradan. Acusat a fost d-l Sever *Bocu,* redactor la „Tribuna“.

In primul proces pertractat la 26 l. c. d-l Bocu a fost condamnat la *14 ḑile închisóre și 100 cor. amendă.* Al doilea proces s'a pertractat la 27 l. c. Procurorul a încriminat un articol în care sĕ ḑicea, că Românii sĕ se deștepte, căcĭ „sunt 50 de cercurĭ electorale, carĭ pot sĕ trimită deputațĭ românĭ în dietă. Afurisit și mișel sĕ fie acela, care îșĭ va da votul contra fratelui sĕu“. In altă parte a articolului se ḑicea: „Mai avem frațĭ în suferință în țéră, Sêrbĭ, Slovacĭ, Germanĭ, vor ține cu noi și neînvinșĭ vom sta în calea nisuințelor nimicitóre. Trebue sĕ reluăm firul lucrării pentru încheiarea alianței popórelor nemaghiare din patrie“ etc. In aceste espresiunĭ „patrioticul“ procuror a găsit „ațîțare contra naționalității maghiare“ și pe basa acésta tribunalul încă a accentuat în hotărîrea de acusare, că articolul ar conține „ațîțare pe față contra maghiarimei“.

Tribunalul a condamnat pe acusatul Sever *Bocu* pentru acest articol la *trei lunĭ închisóre* și *500 cor.* amendă, sumă ce se va detrage din cauțiunea „Tribunei“. Condamnatul a anunțat prin apĕrătorul sĕu d-l Dr. I. *Suciu* din Arad, recurs în în contra sentinței.

Rĕsboiul ruso-japones.

Monitorul oficial din Petersburg a publicat douĕ autografe ale Țarului *Nicolae.* In primul autograf Țarul absolvă pe loctiitorul *Alexiew,* la propria cerere (?), de sarcina de comandant suprem al trupelor din Asia orientală. In al doilea autograf, adresat generalului *Kuropatkin,* il numesce pe acesta *comandant suprem peste tóte trupele de pe uscat și mare* aflătóre în Extremul Orient. Autograful încheie astfel: „Pe basa esperiențelor câștigate în operațiunile militare din Manciuria, sper că în fruntea gloriósei mele armate vei înfrânge cerbicia forțelor adversare și prin acésta vei garanta Rusiei pacea în Orientul depărtat“.

Din *Mukden* se anunță: Amêndoi adversarii s'au întărit puternic cu retrașamente. Nicĭ unul din ei nu póte sĕ înainteze și nicĭ unul nu vré sĕ se retragă. Situația va deveni favorabilă Rușilor, décă vor primi ajutóre însemnate.

Generalul *Saharow* telegrafiéză, că în diminéța ḑilei de 25 Oct. Japonesii au început sĕ dea focurĭ contra șanțurilor unui regiment rusesc. O trupă de voluntarĭ rușĭ a gonit pe inimic de pe douĕ coline, însĕ din causa focului tunurilor japonese, trupa s'a retras.

După o telegramă din Șanghai a ḑiarului „Daily Telegraph“, în 25 l. c. *Port-Arthurul a fost întreaga ḑi în flacărĭ.* Se crede, că fortăréța nu se va mai puté susține mult timp.

SCIRILE ḐILEĬ.

— 16 (29) Octomvrie.

† Nicolae de Șustai. Astăḑĭ la órele 2 p. m. a fost transportate rĕmășițele pămêntescĭ ale repausatului Nicolae de Șustai de la spitalul civil la capela din Gróverĭ. Cosciugul de metal a fost așeḑat

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Urmările lăcomiei.

— Poveste arabă. —

Pe malul Bosforului trăiau odată doi frațĭ. Erau feciorĭ harnicĭ și cinstițĭ, dér n'aveau noroc și orĭ câtă silință șĭ-ar fi dat, isbânda nu-i însoțea la nicĭ o întreprindere. Tot-déuna pagubă, ér câștigul ca 'n palmă, până când se desnădăjduiră bieții de tot, pierḑênd și plăcerea și dragul de muncă.

Intr'o nópte însĕ avură amêndoi același vis; un vis ciudat, care i înfiora, aruncându-le tot-deodată un grăunte de speranță în suflet. Și Said și Hassan visară în același timp, că o umbră li-se arăta și le grăi astfel:

— Décă vrețĭ sĕ vĕ îmbogățițĭ și s'ajungețĭ la rangurĭ înalte, urcați-vĕ pe acoperișul colibei vóstre, unde se află cuibul cel mare cu berze. Pe la amiaḑĭ nu va fi nicĭ o barză într'însul, vețĭ afla însĕ 6 ouă marĭ și frumóse. Luați 5 și le ducețĭ cu grije în chiliuța vóstră; apoi spargețĭ în fie-care ḑi câte unul din ele și grabnic ve-țĭ dobândi noroc și bogăție. Feriți-vĕ însĕ ca de foc de a vĕ atinge de al șeaselea ou, căcĭ acela nu vĕ e vouĕ menit și numai nefericire v'ar aduce.

Și umbra dispărù, ér frații se deșteptară amêndoi de-odată și după-ce îșĭ povestiră visele și se mai scuturară de cei dintâi fiorĭ ai uimirei, luară hotărîrea sĕ urmeze povața arătării și așteptau nerăbdătorĭ, căcĭ ceasurile treceau mult mai încet ca 'n alte dățĭ.

La meḑul ḑilei răzimară o scară de colibă și tremurând de zor și nedumerire se urcară pe acoperiș. Aci aflară cele 6 ouă întocmai precum visaseră, și fără a pierde vreme luând 5 se scoborîră cu ele în colibă; erau marĭ, frumóse și grozav de grele.

După ce zăvoriră bine ușa și astupară tóte ferestrile, pentru ca nimenĭ sĕ nu pótă pătrunde înlăuntru nicĭ măcar cu privirea, luară un ou voind a-l sparge, dér cója era așa de tare, încât numai cu securea o putură crăpa, și care nu le fù mirarea când din ou se rĕspândiră prin tótă casa banĭ de aur în mare mulțime, făcênd un sgomot plăcut la împrăștierea lor.

Frații se îmbrățișară fericițĭ, strânseră apoi toțĭ banii într'o lădiță și începură a face planurĭ pentru viitor.

A doua ḑi sparseră al doilea ou și dovediră cu bucurie, că tot atâta aur era și într'acesta precum și în celelalte trei, ce sparseră rând pe rând, în fie-care ḑi câte unul. Și când au fost tóte 5 sparte, erau și ei ómenĭ bogațĭ, dér bogațĭ nu glumă.

Insĕ ce folos — banul lesne agonisit e și lesne cheltuit. — Hassan și Said neobicĭnuițĭ cu avere așa mare, nicĭ nu sciau cum s'o mânuiască.

Se porniră pe traiŭ bun și cheltuială nebunéscă. Ișĭ cumpĕrară un castel frumos cu grădină întinsă, trăsurĭ și cai minunați, aveau sclavĭ cu grămada și trăiră fără grije în belșug și risipă, până ce într'o bună diminéță se treziră cu lădița gólă, ér creditorii le vêndură tot, tot, tot, și ei fură nevoițĭ a se reîntórce în coliba părăsită, de unde îi scosese la lumină norocul cel mare și neașteptat.

Și écătă-i ér la vatra sĕrăcăciósă plângênd și tânguindu-se de nĕcazul ce-i ajunsese.

De-odată se ridică Hassan și ḑise cu fața înseninată: „Hai frate sĕ ne suim pe acoperiș, póte c'o fi tot în cuib al șéselea ou și-om mai găsi într'însul vre-o comóră“.

— „Tocmai la asta mĕ gândiam și eu, rĕspunse Said, dér credĭ tu, că e bine sĕ ne atingem de acel ou, când umbra ne-a spus, că nu e pentru noi“.

— „Ei aș! ḑise ér Hassan, umbra a spus'o de ciudă și de témă sĕ nu ne prea îmbogățim“.

Said îi dete dreptate și iute se și urcară pe acoperiș. Aḑĭ era cuibul însĕ plin de berze, carĭ sburară speriate la apropierea fraților.

Una singură rămase pe loc. Inzadar o alungau feciorii, în zadar o și loviră, ea nu se deslipea de cuib, așa încât Hassan fù silit a-șĭ trage cuțitul dela brâu și a tăia gâtul sĕrmanei paserĭ, care, scoțênd un strigăt ce sĕmăna grozav cu vaietul unui om, muri scăldată într'un lac de sânge. Atuncĭ putù Said sĕ ia din cuib al șéselea ou și amêndoi părăsiră cu grăbire locul unde sĕvîrșiră o faptă atât de urâtă și neomenósă.

Jos în colibă apucară fie-care câte o secure pentru ca cu puterĭ unite sĕ spargă

pe dricul funebru cu patru cai, ér la capetele dricului s'au aninat patru cununĭ, anume una de la sora Otilia, alta de la nepotul Nicolae, a treia o cunună prea frumósă cu panglicĭ late de mătase albă cu inscripţia în litere de aur: *„Comitetul bisericei gr. or. române din Braşov - Cetate — Marelui binefăcĕtor“*, a patra cunună era de la credinciósa îngrijitóre a repausatului, cu inscripţia corespundĕtóre. Inainte mergea cortegiul lung al studenţilor de la gimnasiu şi şcóla comercială cu corpul profesoral, apoi musica comunală cântând marşuri funebre. După cosciug sora, d-na Ottilia N. Orghidan şi nepotul Nicolae Grama, precum şi numerόse dame şi domnĭ. In capelă serviciul funebru l'a sĕvĕrşit părintele protopop B. *Baiulescu*, ér d-l profesor Andreiŭ *Bârsan* a rostit un pĕtrundĕtor discurs. Mâne diminéţă, corpul repausatului Şustai va fi transportat la Zĕrnescĭ, spre a fi înmormêntat lângă soţia sa Maria n. de Alduleanu.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov a întrat de la d-l Vasile N. *Orghidan* comerciant în Bucurescĭ în memoria nepotului sĕu Radu I. *Negulicĭ* inginer suma de *20 lei.* Priméscă piosul donator cele mai căldurόse mulţumite. — *Direcţiunea şcόlelor medii gr. or. române.*

Un testament curios. Mare sensaţie causéză în România testamentul colonelului *Rosnoveanu*, care a rĕposat dilele trecute în Bucurescĭ. Decedatul colonel îşĭ esprimă în testamentul sĕu mai întâiŭ dorinţa, ca Ţarul tuturor Ruşilor sĕ ia sub scutul sĕu biserica Rosnov, ridicată de dânsul, şi rógă pe representantul Ţarului din România, ca sĕ esercite controla necesară asupra acestei fundaţiunĭ şi sĕ decidă în tóte afacerile, carĭ privesc serviciul divin în acest locaş dumnedeesc. Decedatul aduce apoi omagiile sale Ţarului „slăvitului, unicului şi puternicului scut şi apĕrĕtor al sfintei religiunĭ ortodoxe“ şi stabilesce lista celor ce au sĕ fie pomeniţĭ de preotul bisericei în rugăciunile sale în modul următor: 1) Ţarul, 2) toţĭ membriĭ familiei imperiale rusescĭ, 3) armatele rusescĭ, în deosebĭ regimentul de gardă, căruia decedatul a aparţinut în tinereţe, 4) Regele Carol, 5) principesa Adela Moruzzi etc. În fine numesce de administrator al moşiei şi bisericei Rosnov pe colonelul rus Alexandrovicĭ Olsofiev.

E cel puţin curios acest testament, când te cugeţĭ, că decedatul colonel român, a fost timp îndelungat ofiţer român şi chiar şi president al camerei române!

Conversaţie cu principesa Luisa de Coburg. Principesa Luisa, nenorocita fiică de rege şi soţie de archiduce, despre a cărei internare într'un sanatoriu, şi despre evasiunea ei recentă s'a scris aşa de mult, se află încă tot la Paris, asceptând regularea afacerii sale. Dilele acestea principesa a primit pe diaristul Jules *Huret*, care îşĭ publică conversaţia avută cu principesa în „Figaro“ de la 26 Octomvrie. „Sunt de mult cetitóre a diarului „Figaro“ şi sciu că acest diar se cetesce la tóte curţile din Europa, étă de ce îţĭ voiŭ descrie istoria suferinţelor mele“, a dis principesa. Din rĕspunsurile principesei reiese că ea s'a măritat în etatea de 16 anĭ silită de părinţĭ şi fără sĕ-şĭ iubéscă mirele.

Douĕ-decĭ de anĭ a trăit lângă bărbatul sĕu, archiducele Filip de Coburg, ca soţie credinciósă. In timpul acesta în diferite rêndurĭ şi-a esprimat dorinţa de a divorţa, mama sa însĕ în tot-déuna a desmĕntat'o, invocându-i datoria de a tăcé şi a suferi. — Articolul lui Huret este redactat cu tendinţa de a provoca compătimirea cetitorilor şi de a lua parte pentru principesa. După cum susţine Huret, principesa nu tradéză nicĭ cel mai mic semn de nebunie séu slăbiciune mentală, care sĕ fi justificat internarea ei.

Concurs de stipendiĭ. Comitetul *„Asociaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilor şi sodalilor românĭ meseriaşĭ din Braşov“* escrie prin acéstă concurs pentru *20 stipendiĭ de câte 20 corόne* pe restimpul până la 31 Decemvrie a. c. Doritoriĭ de a dobândi vre unul din aceste stipendiĭ sĕ-şĭ înainteze rugările până în *15 Noemvrie* st n. a, c. la susnumitul comitet (Strada Orfanilor nr. 4) însoţite de următórele documente: *a)* carte de botez, *b)* contractul încheiat cu măestrul, la care se află plasat, *c)* atestat de la măestru despre diliginţă şi purtarea morală, şi *d)* atestat de paupertate. Cererile întrate după termin şi cele neinstruite în regulă *nu vor fi luate în considerare. — Comitetul Asociaţiunei.*

Un medic din Sibiiu călĕtorind dilele acestea de la Copşa mică la Sibiiu, la staţiunea Lădămuş fù chemat de conductor sĕ dea ajutor unui ţĕran român cu numele Ioan Hadăr, căruia o maşină de pe moşia contelui Szalánczy, îi tăiase braţul drept şi acum îl ducea soţia sa la spitalul din Sibiiu. Ţĕranul era lipsit de simţirĭ şi doctorul neavênd altceva la îndemână a bandajat braţul mutilat d'asupra cotului, cum a putut, căutând a opri emoragia prin aceea, că a legat braţul cu pacheştele de la pantaloniĭ sĕi. In zadar a cerut sĕ i-se dea cutia cu instrumentele medicale aflătóre la fie-care tren, căcĭ la halta de la băile Ocna Sibiiului i s'a rĕspuns, că cutia nu se dă de cât pentru vulneraţiunĭ întêmplate în tren şi prin tren. Abia la staţia Ocna Sibiiului i-s'a pus la disposiţie numita cutie, însĕ bandajele şi instrumentele din ea erau într'o stare atât de defectă şi putredă, în cât nu le-a putut utilisa. Doctorul îşĭ publică observaţiile în „S. D. T.“, veştedind renitenţa, cu care i-s'au pus cutia la disposiţie, precum şi starea ticălósă a instrumentelor de prima necesitate pentru asemenea accidente, carĭ se vede, că au stat anĭ de dile fără sĕ se primenéscă. Tot-odată îşĭ esprimă indignarea, cum de un om aflător în serviciul unui conte póte sĕ fie transportat aşa fără nicĭ un ajutor la spital.

Ministru-preşedinte — ministrant. Ministru şi ministrant au aceeaşĭ origine etimologică, noţiunea ce o esprimă însĕ indică douĕ funcţiunĭ, carĭ n'au nimic comun una cu alta. Ministrul se ocupă cu afacerĭ de stat, ministrantul face serviciĭ preotului la liturgie. Amêndouĕ aceste funcţiunĭ au fost reunite dilele acestea în una şi aceeaşĭ persónă. La „requiem“-ul celebrat de curênd în capela castelului regal din Madrid pentru repausata principesă de Asturia, ministrul-preşedinte *Maura* a îndeplinit la altar serviciul de ministrant. — Lucrul acesta i-s'a părut corespondentului din Madrid al diarului evreesc „Die Zeit“ din Viena atât de caraghios, în cât l'a comunicat diarului sĕu într'o corespondenţă specială, drept specimen de prosternaţie abjectă, bigoterie şi idioţenie, adaogând pentru caracterisarea mentalităţiĭ „pocite“ a lui Maura şi faptul, că el şĭ-a oferit vesta găurită de pumnalul unui atentator, care s'a încercat de curênd a-i curma firul vieţiĭ — icónei Maiciĭ Domnului de las Mercedes aflător în catedrala din Barcelona...

Este semnificativ, că diarele evreescĭ infieréză drept caraghiozlîcurĭ orĭ-ce act de pietate sĕvêrşit de vr'un bărbat distins creştin, pe când mai anul trecut când în Italia un general evreu a ajuns ministru de rĕsboiŭ (!) tóte aceste diare au relevat cu multă laudă, că acel general nu se sfiesce a merge în mare ţinută la Templu făcênd împreună cu ceilalţĭ coreligionarĭ ai sĕi tóte ceremoniile rituale de multe orĭ în adevĕr caraghióse.

Serata academică ce s'a dat de douĕ-orĭ sĕptĕmâna trecută în favorul reuniunilor săsescĭ de femei, se va repeta mâne, Duminecă séra cu *preţurĭ reduse.* Inceputul la 7½ séra. Programul variat şi fórte interesant a fost publicat deja în diarul nostru.

Concert militar. Ni-se comunică: Lunĭ séra reuniune de oficerĭ în sala Redutei şi concert militar. Intrarea liberă. Publicul civil este bine vĕdut.

La Gewerbeverein mâne, Duminecă serată umoristică cu cântece acompaniate de citeră. Intrarea liberă.

Idealul familiei şi al societăţiĭ este de a cresce copiĭ sănĕtoşĭ şi voinicĭ. Scopul acesta se póte ajunge, décă copiiĭ până la sfîrşitul periodului de desvoltare vor fi hrăniţĭ şi cu untură de peşte. Cu deosebire untura de peşte a lui Zoltan întrunesce tóte calităţile avênd gust bun fără miros. Preţul unei sticle 2 cor. în farmaciĭ.

2 **Un medicament pentru popor.** Prin aşa numitul *spirt de vin* (Franzbrandtwein) şi *sarea de vin al lui Moll*, pacienţilor li-se oferă un mijloc vindecător sigur şi ieftin contra maladiilor de reumă apoi la rănĭ şi umflăturĭ. Preţul unei sticle dimpreună cu îndrumarea necesară e de coróne 1·90. Se trimite dilnic prin rambursă postală de farmacistul şi liferantul curţiĭ c. şi reg. *A. Moll, Viena 1 Tuchlauben 9.* In farmaciile din provincie şi în droguerii sĕ se céră hotărît preparatul *A. Moll*, care e provĕdut cu marca de contravenţie şi cu subscrierea.

---

†

Nicolae de Şuştai,

preşedinte de tribunal reg. în pensiune,

şĭ-a încheiat firul vieţii, după suferinţe îndelungate, Joi în 17(27) Octomvrie a. c. în etate de 69 anĭ.

Despre acéstă durerósă perdere subscrisul Comitet însciinţéză pe toţĭ cunoscuţii şi stimătorii mult meritatului rĕposat.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale neuitatului rĕposat, care şĭ-a dedicat viéţa şi averea sa binelui obştesc, se vor ridica din spitalul cetăţenesc şi se vor transporta Sâmbătă în 16(29) l. c. la órele 2 p. m. la capela din Gróverĭ, unde se va ţiné serviciul funebru şi apoi vor fi depuse spre vecĭnică odihnă în cimitirul bisericei gr. or. române din Zêrneştĭ, Duminecă în 17(30) l. c. la órele 10½.

Braşov, 15(28) Octomvrie 1904.

Comitetul parochial al Bisericei Sf. Adormirĭ din Cetatea Braşovului.

„Când ne bat pĕcatele nóstre.“

Cu aceste cuvinte s'ar puté traduce titlul unui articol din diarul „Ellenzék“, care pe unguresce sună aşa: „Mikor a magunk keze is ver“.

Articolul este scris de un advocat cu numele *Lenthe* Gusztáv.

Acest advocat dice, că trăiesce între Românĭ şi cu durere nespusă vede, cum elementul maghiar se pierde şi macină de elementul românesc. Drept ilustrare citéză următorul cas întîmplat în Deva:

Un advocat român, de origine băştinaşă maghiară nobilă (Basmul acestă îl reeditéză dumnialor, de câte-orĭ vorbesc de un Român, care din întêmplare pórtă nume maghiar. — Tr.) fù chemat ca martor într'un proces civil la judecătoria din Deva. Inainte de şedinţă conversa cu judecătorii şi cu noi (advocaţii) într'o unguréscă ireproşabilă. Ce sĕ vedĭ însĕ, în momentul când judecătorul îi pune întrebările — advocatul (al cărui nume îl indică cu iniţiatele H. S.) începe sĕ rĕspundă *românesce.* Judecătorul revoltat îl soméză se rĕspundă unguresce. Advocatul replică, că el stă acum în faţa judecătoriei nu ca advocat, ci ca particular şi ca atare are dreptul a usa de limba sa maternă. Judecătorul suspendéză şedinţa şi denunţă pe advocat la camera advocaţilor din Arad. Acum sĕ vedĭ altă surprisă! — Camera rĕspunde, că advocatul era în dreptul sĕu, ér judecătorul a fost cualificat, că n'are circumspecţia suficientă şi ne mai putênd sta în fruntea judecătoriei, a trebuit sĕ-şĭ céră transferarea la tribunal. Numele judecătorului este indicat prin iniţiala J. şi prin numele de István.

D-l *Lenthe* lamentéză apoi despre ruşinea ce trebue sĕ-l cuprindă pe fie-care patriot, când etc... dér ce sĕ le mai reproducem, când cetitorii noştri şi aşa le sciu pe de rost.

Este trist şi abject şi abominabil, când un advocat se jeluesce în public şi dice, că trebue sĕ se „înroşéscă“ ca patriot când.... vede recunoscêndu-se (într'un cas dintr'o sută!), că Românul ca partidă privată în faţa judecătoriei are dreptul de a usa de limba sa.

Am luat notă despre espectoraţiunile lui Lenthe, nu pentru că ar conţiné ceva nou şi la noi ne mai pomenit, ci numai pentru a înregistra la dosarul, unde se mai află sute de expectoraţiunĭ analóge, acest specimen de „consternare patriotică“ dintr'o epocă decadentă.

---

oul şi sĕ dea drumul aurului, pe care abia aşteptau sĕ-l zărescă.

După multe loviturĭ şi multă trudă crăpà în sfîrşit cója împietrită, dér vai! în loc de aur, un val de sânge se revărsa împresurând pe fraţii înspăimântaţĭ.

Umbra din vis li-se arătà de-odată şi privindu-i cu compătimire le dise:

„Nefericiţilor! lăcomia-i un cusur mare în astă omenire, căcĭ te îndémnă la pĕcate şi te îndréptă spre peire.“

Apoi dispărù, ér în urma ei nisce flacărĭ gróznice cuprinseră coliba din tóte părţile.

După stingerea focului s'au găsit sub cenuşe şi dărâmăturĭ, avênd sĕcurile alăturĭ, trupurile lui Said şi a lui Hassan prefăcute în cenuşe.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 28 Octomvrie. La statul major al marinei au sosit douĕ depeşĭ de la amiralul *Rosdestwensky* în carĭ acesta afirmă, că evenimentul din marea de nord *l'au provocat douĕ torpilóre*, carĭ sub scutul întunerecului nopţii au voit sĕ atace vasul rusesc, care mergea în fruntea flotei. Pescarii englesĭ erau *în societatea unor torpilóre strĕine*, dintre carĭ unul a dispărut, ér al doilea — după afirmările pescarilor — a rĕmas între barcele englese.

Intr'un nou raport telegrafic *Rosdestwenski* afirmă, că el a dat înainte semnale vaselor strĕine, că decă vr'unul din acestea s'ar apropia, va descărca tunurĭ.

Londra, 29 Octomvrie. Flota englesă din Mediterană va pleca spre Dardanele, ca la cas de a isbucni ostilităţile, sĕ nu lase sĕ tréců prin strîmtóre nicĭ un vas rusesc.

Londra, 28 Octomvrie. *„Echo“* scrie, că Germania vré sĕ încurce pe Anglia în rĕsboiŭ cu Rusia, pentru-ca din încurcătura generală ce s'ar nasce, ea sĕ tragă folóse.

Londra, 29 Octomvrie. Guvernul rusesc a dat ordin, ca partea responsabilă pentru incidentul de la Hull din flota baltică, sĕ fie reţinută. Ofiţerii responsabilĭ nu vor merge în Asia orientală şi vor fi disciplinaţĭ. Cele douĕ guverne vor supune incidentul unui juriu. Mobilisarea flotei rusescĭ s'a amânat.

Tokio, 29 Octomvrie. Japonesii au cucerit fortul Erlungsan. Port-Arthurul arde.

Feţele îmbĕtrânite dobândesc o înfăţişare tinerică, décă se cultivă cu renumitul lapte de castraveţĭ veritabil englezesc şi nevătĕmător al lui C. Balasa. Acest cosmetic necomparabil depărtéză după vre-o câte-va dile din faţă sbîrciturile, încreţiturile, sgrăbunţele, pistruile şi petele de ficat. O sticlă 2 cor. Săpun de castraveţĭ veritabil engl. 1 cor. Pudră 1 cor. 20 banĭ. Se capĕtă la farmaciĭ. Trimeterĭ cu posta face farmacistul C. Balassa. A se feri de imitaţie.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.